

Guidelines of Welfare Management for People with Disabilities in Sisaket Municipality, Sisaket

Chombongkot Sinthawasheewa

Master of Arts program students Social Sciences for Development,
Ubon Ratchathani Rajabhat University

Rattana Panyapa

Associate Professor Dr., Lecturer of the Department of Social Studies,
Faculty of Education, Ubon Ratchathani Rajabhat University

Paisarn Phakphian

Assistant Professor Dr., Lecturer in the Department of Public Administration
Faculty of Humanities and Social Sciences, Ubon Ratchathani Rajabhat University

Corresponding Author: chombongkot22@gmail.com

Received: August 29, 2021 **Revised:** September 21, 2021 **Accepted:** October 11, 2021

Abstract

The objectives of this study were 1) to examine the demands of welfare management for people with disabilities in the Sisaket Municipality and 2) to study guidelines of welfare management for people with disabilities in the Sisaket Municipality, Sisaket. The samples were from 276 people with disabilities who were selected by using the Krejcie & Morgan table with stratified sampling and a target group of 16 people. The data collection tools included questionnaires and interview forms, with data analyzed using statistics, percentages, mean, standard deviation, and content analysis.

The results showed the following: 1) Overall demand for welfare management by people with disabilities in Sisaket Municipality was high. For each section, the section with the highest mean was educational services, followed by medical services and social services. The section with the lowest mean was professional services. 2) In terms of guidelines the welfare management for people with disabilities in Sisaket Municipality medical services should be allocated sufficiently. Moreover, professional services should be supported for knowledge and funding. Moreover, training for people with disabilities should be organized frequently to meet their abilities for educational services, proper and practical policies and courses should be developed for people with disabilities. Further, courses should be designed for people depending on their disabilities. Moreover, family members should also be able to access those courses including compulsory education should be required

for disabled persons for social services, social activities and should be organized to allow for regular participation. Facilities should be available for disabled persons, including community network partners.

Keywords: Welfare Management for People with Disabilities, Sisaket Municipality, Guidelines

แนวทางการจัดสวัสดิการของคนพิการในเขตเทศบาลเมืองศรีสะเกษ จังหวัดศรีสะเกษ

ชมบงกช สีนธาวีชีวะ

นักศึกษาหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา

รัตนะ ปัญญาภา

รองศาสตราจารย์ ดร., อาจารย์ประจำสาขาวิชาสังคมศึกษา คณะครุศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

ไพศาล พากเพียร

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร., อาจารย์ประจำสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

Corresponding Author: chombongkot22@gmail.com

ได้รับบทความ: 29 สิงหาคม 2564 ปรับปรุงแก้ไข: 21 กันยายน 2564 ตอรับตีพิมพ์: 11 ตุลาคม 2564

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาความต้องการการจัดสวัสดิการของคนพิการในเขตเทศบาลเมืองศรีสะเกษ จังหวัดศรีสะเกษ และ 2) เพื่อศึกษาแนวทางการจัดสวัสดิการของคนพิการในเขตเทศบาลเมืองศรีสะเกษ จังหวัดศรีสะเกษ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ คนพิการในเขตเทศบาลเมืองศรีสะเกษ จำนวน 276 คน กำหนดโดยใช้ตารางของ Krejcie & Morgan ใช้วิธีการเลือกตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ และกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 16 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ การวิเคราะห์ใช้สถิติ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า 1.ความต้องการจัดสวัสดิการของคนพิการในเขตเทศบาลเมืองศรีสะเกษ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านบริการทางการศึกษา รองลงมา ด้านบริการทางการแพทย์ ด้านบริการทางสังคม และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านบริการทางอาชีพ ตามลำดับ 2.แนวทางการจัดสวัสดิการของคนพิการในเขตเทศบาลเมืองศรีสะเกษ พบว่า ด้านบริการทางการแพทย์ ควรมีการจัดสรรด้านการแพทย์ให้ทั่วถึง ด้านบริการทางอาชีพ ควรมีการสนับสนุนความรู้ และการสนับสนุนเงินทุนช่วยเหลือและการบริการด้านการลงทุน ด้านบริการทางการศึกษา ควรมีการจัดทำนโยบายและหลักสูตรที่เหมาะสมและใช้ได้จริงสำหรับคนพิการในพื้นที่ โดยหลักสูตรสำหรับการเรียนการสอนนั้นต้องคำนึงถึงคนพิการแต่ละประเภทเป็นสำคัญ และบุคคลในครอบครัวของคนพิการต้องเข้าถึงหลักสูตรนั้นๆ และสนับสนุนให้คนพิการได้รับการศึกษาภาคบังคับได้อย่างทั่วถึง และด้านบริการทางสังคม ควรมีการจัดกิจกรรมทางสังคมให้คนพิการเข้าร่วมอย่างสม่ำเสมอ และมีสิ่งอำนวยความสะดวกแก่คนพิการรวมถึงมีการประสานภาคีเครือข่ายชุมชน

คำสำคัญ: การจัดสวัสดิการคนพิการ, เทศบาลเมืองศรีสะเกษ, แนวทาง

บทนำ

ในยุคโลกาภิวัตน์มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทั้งจากสภาพแวดล้อมภายนอกประเทศและภายในประเทศของเราเอง จึงจำเป็นที่จะต้องมีความพร้อมในการใช้ชีวิตอยู่ในสังคมปัจจุบันคนพิการก็เช่นกัน มีความต้องการที่จะอยู่ในสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพถึงแม้จะมีข้อจำกัดในการปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันหรือความบกพร่องและอุปสรรคในด้านต่างๆ แต่หากได้รับการส่งเสริมและการช่วยเหลือให้สามารถพึ่งตนเองได้มีสวัสดิการและความมั่นคงในชีวิตในปัจจุบันถึงอนาคตดำรงชีวิตอิสระมีศักดิ์ศรีแห่งความเป็นมนุษย์และความเสมอภาคกับบุคคลทั่วไปมีกิจกรรมร่วมทางสังคมอย่างเต็มที่และมีประสิทธิภาพ (กรรณิการ์ ศรีวาริรัตน์, 2551, หน้า 11) ภายใต้สภาพแวดล้อมที่คนพิการสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้ เพราะสังคมไทยเป็นสังคมที่เอื้ออาทรต่อกันหากเราไม่สนับสนุนหรือทอดทิ้งพวกเขา สังคมก็ต้องเผชิญกับปัญหาและภาระในการเลี้ยงดูสงเคราะห์ช่วยเหลือตลอดไป

การพัฒนาคุณภาพชีวิตให้มนุษย์มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นอย่างเท่าเทียมและทั่วถึง เป็นปัจจัยหลักที่มีบทบาทโดยตรงต่อการพัฒนาประเทศในทุกระดับ ประเทศชาติใดมีมนุษย์ที่พร้อมด้วยศักยภาพทั้งทางร่างกาย จิตใจ ความสัมพันธ์กับสังคมและสิ่งแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อการดำเนินชีวิต ถือว่าประเทศนั้นเป็นประเทศที่พัฒนาและประสบผลสำเร็จ คนพิการจึงนับเป็นประชากรกลุ่มหนึ่งของสังคมที่กำลังเป็นเป้าหมายสำคัญในการพัฒนาศักยภาพ ความสามารถของตนมาพัฒนาชุมชน สังคม และดำเนินชีวิตร่วมอยู่ในชุมชนได้อย่างมีความสุข (เฉลิมขวัญ สิงห์วี, 2548, หน้า 1) ซึ่งการช่วยเหลือคนพิการให้สามารถอยู่ในสังคมถือเป็นหน้าที่ของทุกคน ดังพระราชดำรัสในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระราชนิพนธ์ไว้ เมื่อวันที่ 22 มีนาคม 2517 ความตอนหนึ่งว่า “งานช่วยเหลือคนพิการนี้ ก็มีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะว่าผู้พิการไม่ได้อยากพิการและอยากช่วยตนเอง ถ้าเราไม่ช่วยเขาให้สามารถที่จะปฏิบัติงานอะไร เพื่อชีวิตและเศรษฐกิจของครอบครัว จะก่อให้เกิดสิ่งที่ตระหนักในครอบครัว ตระหนักแก่ส่วนรวม ฉะนั้นนโยบายที่จะทำก็คือช่วยเขาให้ช่วยตนเองได้ เพื่อจะทำให้เขาสามารถเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม” (สุจินต์ สว่างศรี, 2550, หน้า 1) สอดคล้องกับปฏิญญาสิทธิคนพิการไทย พ.ศ. 2542 ที่กำหนดให้ผู้พิการควรได้รับการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพเพื่อให้มีคุณภาพชีวิตคนพิการที่ดีขึ้นสามารถพัฒนาดตนเองได้ โดยให้การคุ้มครองสิทธิ เสรีภาพ ความเป็นมนุษย์ และความเป็นพลเมืองไทยมีส่วนร่วมทางการเมืองในการกำหนดนโยบาย รวมทั้งได้รับการสนับสนุนจากครอบครัว ชุมชน สังคม และรัฐในทุกๆ ด้าน (วิจิตร แก้วเคลือวัลย์, 2544, หน้า 3) และในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 ได้กำหนดให้มีบทบัญญัติเพื่อคุ้มครองสิทธิคนพิการโดยเฉพาะอย่างยิ่งความมาตรา 30 กำหนดให้การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคลเพราะเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องความพิการ จะกระทำได้และมาตรา 54 กำหนดให้คนพิการมีสิทธิเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากสวัสดิการสิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะและความช่วยเหลือที่เหมาะสมจากรัฐรวมทั้งบุคคลวิกลจริตย่อมได้รับความช่วยเหลือที่เหมาะสมจากรัฐและมาตรา 80(1) กำหนดให้รัฐต้องสงเคราะห์และจัดสวัสดิการให้แก่ผู้พิการหรือทุพพลภาพให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นและพึ่งพาตนเองได้ (รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560, 6 เมษายน 2560; ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 134 ตอนที่ 40 ก หน้า 1-90)

ในส่วนของงานสวัสดิการสังคมของเทศบาลเมืองศรีสะเกษ จังหวัดศรีสะเกษ จะมีสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดศรีสะเกษ เป็นผู้รับผิดชอบและได้ดำเนินงานตามหลักเกณฑ์แนวทางในการจัดสวัสดิการสังคมให้แก่คนพิการโดยคำนึงถึงความเดือดร้อนของคนพิการ ความช่วยเหลือ

ความจริงใจในการแก้ไขปัญหาของประชาชนคนพิการในพื้นที่เป็นหลักเพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงบริการได้อย่างทั่วถึงและมุ่งสู่การจัดสวัสดิการสำหรับประชาชนคนพิการโดยเฉพาะภารกิจหน้าที่ด้านการจัดสวัสดิการสังคมกับประชาชนโดยเฉพาะกลุ่มคนพิการเป็นบทบาทหนึ่งที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาสวัสดิการทางสังคมของคนพิการที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบัน แม้ว่าสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดศรีสะเกษ จะมีความพร้อมในการจัดสวัสดิการสังคมแต่ในสภาพความเป็นจริงยังมีปัญหาและอุปสรรคภายใต้สภาวะจำกัดในด้านต่างๆ ซึ่งอาจไม่ครอบคลุมและไม่สามารถเข้าถึงบริการตรงตามความต้องการ (สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดศรีสะเกษ, 2563, หน้า 1) อาจมีสาเหตุเพราะคนพิการส่วนใหญ่มีฐานะยากจนและมีข้อจำกัดทางด้านร่างกายทำให้การเข้าถึงสิทธิและความต้องการจึงมีความลำบากโดยเฉพาะการจัดทำประชาคมทำแผนเพื่อเสนอความปัญหาและความต้องการคนพิการการไม่กล้าแสดงความคิดเห็นในการเข้าร่วมประชาคม (สุจินต์ สว่างศรี, 2550, หน้า 1) การจัดสวัสดิการทางสังคมที่จะทำให้คนพิการได้เข้าถึง ให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้สมศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์อย่างเท่าเทียมในสังคม ไม่เป็นภาระของครอบครัวและสังคม (สำนักนโยบายและวิชาการ, 2554, หน้า 20) แต่ผลการพัฒนา พบว่า คนพิการยังมีคุณภาพชีวิตที่ไม่ดีเท่าที่ควร บริการและกิจกรรมที่จัดให้มีขึ้นยังไม่เพียงพอกับความต้องการ และพบว่าบริการบางอย่างไม่ตรงกับความต้องการของคนพิการ อีกทั้งยังประสบปัญหาในการที่จะเข้าถึงหรือใช้บริการ ถูกละเมิดสิทธิและการถูกเลือกปฏิบัติ ซึ่งยังคงพบเห็นได้ทั่วไปจากความไม่เท่าเทียมกันด้านต่างๆ นอกจากนี้สังคมไทยยังขาดความเข้าใจเรื่องคนพิการ คนพิการจึงถูกมองว่าเป็นคนไร้สมรรถภาพเป็นภาระของสังคมเป็นกลุ่มบุคคลที่ประสบกับความหวังในความสุขและความสำคัญในชีวิตได้ยาก ประกอบกับในปัจจุบันจำนวนของคนพิการมีแนวโน้มมากขึ้นทั้งจากสาเหตุการเจ็บป่วยและการบาดเจ็บจากอุบัติเหตุ จึงมีผลทำให้ปัญหาที่มีอยู่ทวีความรุนแรงยิ่งขึ้น การส่งเสริมและการช่วยเหลือจากรัฐซึ่งเป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่จัดบริการสาธารณะจำเป็นต้องมีข้อมูลที่เป็นวิชาการว่าด้วยการจัดสวัสดิการให้กับคนพิการพร้อมในอดีตที่ผ่านมาสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดศรีสะเกษ ยังไม่เคยสำรวจความต้องการและปัญหาของคนพิการ จึงอาจทำให้คนพิการไม่ได้รับบริการต่างๆ เกี่ยวกับสวัสดิการสังคมที่สอดคล้องตรงกับความต้องการ (สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดศรีสะเกษ, 2563, หน้า 15)

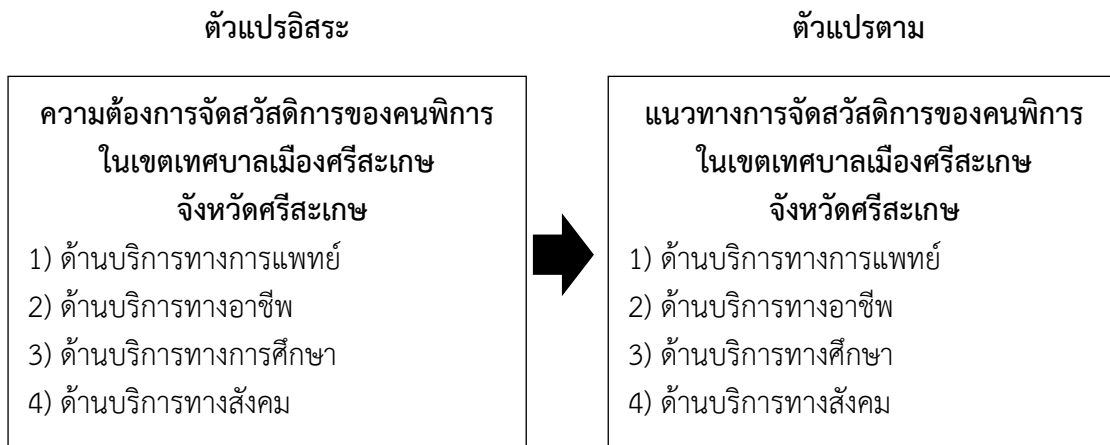
จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาที่กล่าวมานั้น ทำให้ผู้วิจัยซึ่งปฏิบัติหน้าที่ในส่วนสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดศรีสะเกษ มีความสนใจที่จะศึกษาแนวทางการพัฒนาการจัดสวัสดิการของคนพิการในเขตเทศบาลเมืองศรีสะเกษ จังหวัดศรีสะเกษ ซึ่งได้นำเอาพระราชบัญญัติส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม พ.ศ. 2546 จำนวน 4 ด้าน คือ ด้านบริการทางการแพทย์ ด้านอาชีพ ด้านบริการด้านการศึกษา และบริการทางสังคม เพื่อนำผลการศึกษาไปใช้เป็นแนวทางในการวางแผนพัฒนางานด้านสวัสดิการสังคมของคนพิการและช่วยส่งเสริมให้สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดศรีสะเกษ สามารถดำเนินงานสวัสดิการสังคมให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้นรวมทั้งนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนาปรับปรุงการดำเนินงานให้สอดคล้องกับความต้องการด้านสวัสดิการสังคมของคนพิการในเขตพื้นที่เทศบาลเมืองศรีสะเกษ จังหวัดศรีสะเกษต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความต้องการจัดสวัสดิการของคนพิการในเขตเทศบาลเมืองศรีสะเกษ จังหวัดศรีสะเกษ
2. เพื่อศึกษาแนวทางการจัดสวัสดิการของคนพิการในเขตเทศบาลเมืองศรีสะเกษ จังหวัดศรีสะเกษ

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาแนวทางการจัดสวัสดิการของคนพิการในเขตเทศบาลเมืองศรีสะเกษ จังหวัดศรีสะเกษ ผู้วิจัยได้ทำการทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับแนวทางการจัดสวัสดิการของคนพิการ จึงได้กำหนดกรอบแนวคิดการวิจัยจากพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 (พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ.2550, 29 มีนาคม 2556; ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 130 ตอนที่ 30 ก หน้า 6) จำนวน 4 ด้าน คือ 1) ด้านบริการทางการแพทย์ 2) ด้านบริการอาชีพ 3) ด้านบริการทางการศึกษา และ 4) ด้านบริการทางสังคม ดังภาพ

ภาพ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “แนวทางการจัดสวัสดิการของคนพิการในเขตเทศบาลเมืองศรีสะเกษ จังหวัดศรีสะเกษ” ผู้วิจัยใช้การวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Research Method) โดยส่วนแรกจะศึกษาวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) เพื่อให้เกิดความน่าเชื่อถือในเชิงประจักษ์ข้อมูลและวิเคราะห์ให้ทราบถึงเหตุผลที่มีส่วนสัมพันธ์กันกับข้อมูลในเชิงคุณภาพ และอุดจุดด้อยของข้อมูลเชิงคุณภาพ ส่วนที่สองจะทำการศึกษาเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เพื่อให้ทราบถึงประเด็นในรายละเอียดที่สำคัญและมีความครอบคลุมในเนื้อหาสาระสำคัญที่ทำการศึกษาอย่างครบถ้วน พร้อมกันนั้น ในการวิจัยเชิงคุณภาพจะทำให้ได้ทราบถึงข้อมูลเชิงลึก (In-depth) ที่มีรายละเอียดชัดเจนสามารถนำมาวิเคราะห์ในเชิงตรรกะได้ (Analytic Induction) ดังนั้นเพื่อให้การวิจัยเป็นไปตามระเบียบวิธีการ ผู้วิจัยจะนำเสนอวิธีการวิจัยตามลำดับ

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ คนพิการในเขตเทศบาลเมืองศรีสะเกษ จังหวัดศรีสะเกษ จำนวน 47 ชุมชน รวมจำนวนทั้งสิ้น 983 คน (สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดศรีสะเกษ, 2563, หน้า 5)

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ คนพิการในเขตเทศบาลเมืองศรีสะเกษ กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางของ Krejcie & Morgan (บุญชม ศรีสะอาด, 2554, หน้า 43) ได้กลุ่มตัวอย่าง 276 คน และโดยใช้วิธีการเลือกตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Sampling)

1.3 ผู้ให้ข้อมูลหลัก คือ กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้บริหารเทศบาล จำนวน 3 คน นักวิชาการ จำนวน 3 คน และกลุ่มตัวแทนคนพิการ 10 คน รวมทั้งสิ้น 16 คน เพื่อหาแนวทางการพัฒนาการจัดสวัสดิการของคนพิการในเขตเทศบาลเมืองศรีสะเกษ จังหวัดศรีสะเกษ

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ใช้เครื่องมือในการวิจัยมี 2 อย่าง ประกอบด้วย แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ ดังนี้

2.1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป (Questionnaire) แนวทางการจัดสวัสดิการของคนพิการในเขตเทศบาลเมืองศรีสะเกษ จังหวัดศรีสะเกษ แบ่งออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) เพื่อสำรวจสถานะภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษารายได้และอาชีพ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความต้องการจัดสวัสดิการของคนพิการในเขตเทศบาลเมืองศรีสะเกษ จังหวัดศรีสะเกษแบ่งออกเป็น 4 ด้าน คือ ด้านบริการทางการแพทย์ด้านบริการทางอาชีพด้านบริการทางการศึกษา และด้านบริการทางสังคม มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ (บุญใจ ศรีสถิตยัณราภรณ์, 2555, หน้า 93 - 95) ดังนี้

การกำหนดช่วงคะแนน

คะแนน 5 หมายถึง ระดับความต้องการอยู่ในระดับมากที่สุด

คะแนน 4 หมายถึง ระดับความต้องการอยู่ในระดับมาก

คะแนน 3 หมายถึง ระดับความต้องการอยู่ในระดับปานกลาง

คะแนน 2 หมายถึง ระดับความต้องการอยู่ในระดับน้อย

คะแนน 1 หมายถึง ระดับความต้องการอยู่ในระดับน้อยที่สุด

การแปลผลค่าเฉลี่ยของแนวทางการจัดสวัสดิการของคนพิการในเขตเทศบาลเมืองศรีสะเกษ จังหวัดศรีสะเกษ โดยใช้เกณฑ์ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2554, หน้า 121)

4.51 – 5.00 หมายถึง ระดับความต้องการอยู่ในระดับมากที่สุด

3.51 – 4.50 หมายถึง ระดับความต้องการอยู่ในระดับมาก

2.51 – 3.50 หมายถึง ระดับความต้องการอยู่ในระดับปานกลาง

1.51 – 2.50 หมายถึง ระดับความต้องการอยู่ในระดับน้อย

1.00 – 1.50 หมายถึง ระดับความต้องการอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับข้อเสนอแนะแนวทางการจัดสวัสดิการของคนพิการในเขตเทศบาลเมืองศรีสะเกษ จังหวัดศรีสะเกษ

2.2 แบบสัมภาษณ์ (Interview form) เป็นแบบสัมภาษณ์เชิงลึกแบบมีโครงสร้างชนิดปลายเปิด (Structure In-depth Interview) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อค้นหาข้อมูลที่จะทำให้ทราบหรือแสดงนัยให้ทราบถึงประเด็นคำถาม จำนวน 4 ด้าน คือ ด้านบริการทางการแพทย์ ด้านบริการทางอาชีพ ด้านบริการทางการศึกษา และด้านบริการทางสังคม เพื่อสัมภาษณ์แนวทางการจัดสวัสดิการของคนพิการในเขตเทศบาลเมืองศรีสะเกษ

การสร้างและพัฒนาเครื่องมือวิจัย ผู้วิจัยดำเนินการสร้างและพัฒนาเครื่องมือการวิจัยในขั้นตอนนี้ ดังนี้

2.2.1 ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามจากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยต่างๆ เพื่อเตรียมสร้างแบบสอบถาม

2.2.2 สร้างแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง และแบบสอบถามที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับแนวทางการจัดสวัสดิการของคนพิการ ข้อเสนอแนะต่างๆ

2.2.3 ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย โดยดำเนินการดังนี้ การตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยนำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบจากคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ไปให้ผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบคุณภาพของข้อคำถามด้านความเที่ยงตรง (Content Validity) เพื่อพิจารณาว่าเนื้อหาในคำถามวัดได้ตรงกับสิ่งที่ต้องการวัด หรือวัดได้ตรงกับจุดมุ่งหมายที่ต้องการวัดหรือไม่ โดยพิจารณาความสอดคล้องระหว่างเนื้อหา กับคำนิยามเชิงปฏิบัติการ และแนวคิด (บุญใจ ศรีสถิตยรรณกุล, 2555, หน้า 121) โดยกำหนดระดับการแสดงความคิดเห็น 5 ประเด็น คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด นอกจากนี้ในแต่ละข้อยังเปิดโอกาสให้ผู้เชี่ยวชาญแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม โดยเฉพาะค่าดัชนีความสอดคล้องที่ผ่านเกณฑ์คุณภาพ คือ .50 ขึ้นไป คำถามที่มีค่า IOC < .50 ควรปรับปรุงให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายที่ต้องการวัดหรือปรับปรุงให้มีความสอดคล้องกับคำนิยามเชิงปฏิบัติการของตัวแปร (บุญใจ ศรีสถิตยรรณกุล, 2555, หน้า 122)

2.2.4 การตรวจสอบค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยนำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญเรียบร้อยแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับคนพิการในเขตเทศบาลเมืองอุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อทดสอบคุณภาพความเชื่อมั่น โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีการของ Cronbach ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .831

2.2.5 จากนั้นปรับปรุงเครื่องมือการวิจัยเป็นฉบับสมบูรณ์ นำไปใช้เก็บข้อมูลในการวิจัยต่อไป

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาแนวทางการจัดสวัสดิการของคนพิการในเขตเทศบาลเมืองศรีสะเกษ เป็นการศึกษาการจัดสวัสดิการของคนพิการ มีการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

3.1 ขั้นตอนที่ 1 ผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างในพื้นที่เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล จำนวน 276 คน ทั้งแบบสอบถามที่สามารถเก็บคืนมาได้คิดเป็นร้อยละ 100

3.2 ขั้นตอนที่ 2 การสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักเพื่อศึกษาแนวทางการจัดสวัสดิการของคนพิการในเขตเทศบาลเมืองศรีสะเกษ ผู้วิจัยทำการสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมายด้วยตนเองตามจำนวนที่กำหนด จำนวน 16 คน โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์รายบุคคล

3.3 ขั้นตอนที่ 3 นำแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ที่เก็บรวบรวมข้อมูลมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของเนื้อหาเพื่อทำการวิเคราะห์ต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ (Quantitative Analysis)

4.1.1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษารายได้ และอาชีพ การรับรู้ข้อมูล โดยใช้การแจกแจงความถี่ ร้อยละ

4.1.2 ความรู้เกี่ยวกับความต้องการจัดสวัสดิการของคนพิการในเขตเทศบาลเมืองศรีสะเกษ จังหวัดศรีสะเกษ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) จากนั้นแปลความหมายด้วยประโยคความเรียงทั้งรายด้านและรายข้อ

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ (Qualitative Analysis) เกี่ยวกับแนวทางการจัดสวัสดิการของคนพิการในเขตเทศบาลเมืองศรีสะเกษ ใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) และสรุปประเด็นตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยแล้วนำเสนอแบบพรรณนาวิเคราะห์

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นเพศชายร้อยละ 60.86 เป็นเพศหญิงร้อยละ 39.14 มีอายุ 31 – 40 ปี ร้อยละ 56.88 และอายุ 45 ปีขึ้นไป ร้อยละ 29.71 ระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 64.49 รองลงมาคือปริญญาตรี ร้อยละ 24.28 รายได้ต่อเดือนไม่เกิน 15,000 บาท ร้อยละ 59.06 รองลงมารายได้ 15,001 – 30,000 บาท ร้อยละ 31.52 และอาชีพรับจ้าง ร้อยละ 38.76 รองลงมาคือ อาชีพค้าขาย ร้อยละ 30.00

2. ความต้องการจัดสวัสดิการของคนพิการในเขตเทศบาลเมืองศรีสะเกษ จังหวัดศรีสะเกษ แสดงในตาราง 1

ตาราง 1 ความต้องการจัดสวัสดิการของคนพิการในเขตเทศบาลเมืองศรีสะเกษ จังหวัดศรีสะเกษ โดยภาพรวม

ด้าน	ความต้องการจัดสวัสดิการของคนพิการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1.	ด้านบริการทางการแพทย์	4.37	0.19	มาก
2.	ด้านบริการอาชีพ	4.31	0.18	มาก
3.	ด้านบริการทางการศึกษา	4.43	0.16	มาก
4.	ด้านบริการด้านสังคม	4.33	0.17	มาก
เฉลี่ยรวม		4.36	0.17	มาก

3. แนวทางการจัดสวัสดิการของคนพิการในเขตเทศบาลเมืองศรีสะเกษ โดยการสัมภาษณ์ผู้บริหารเทศบาล จำนวน 3 คน นักวิชาการ จำนวน 3 คน และกลุ่มตัวแทนคนพิการ 10 คน รวมทั้งสิ้น 16 คน เพื่อหาแนวทางการจัดสวัสดิการของคนพิการในเขตเทศบาลเมืองศรีสะเกษ สรุปแนวทางการจัดสวัสดิการของคนพิการในแต่ละด้านดังนี้

3.1 ด้านบริการทางการแพทย์ แนวทางการจัดสวัสดิการของคนพิการในเขตเทศบาลเมืองศรีสะเกษ หน่วยงานภาครัฐควรมีการจัดสรรด้านการแพทย์ให้ทั่วถึง ควรมีสถานที่และเจ้าหน้าที่ประจำในพื้นที่ควรมีเจ้าหน้าที่แต่ละพื้นที่คอยดูแล ควรมีการให้บริการจากหลายหน่วยงานให้ทั่วถึงควรมีเจ้าหน้าที่ลงเยี่ยมคนพิการทุกสัปดาห์ เพื่อความสะดวกต่อการรักษาต่อเนื่องของคนพิการ ควรสร้างและประสานเครือข่ายในแต่ละชุมชน และมีการติดตามประเมินคนพิการที่ช่วยเหลือตนเองได้และช่วยเหลือตนเองไม่ได้และนำไปจดทะเบียนคนพิการและขึ้นทะเบียนรับเบี้ยคนพิการ และการได้รับบริการทางการแพทย์สำหรับคนพิการในพื้นที่เข้าถึงสิทธิสวัสดิการทางสังคมอย่างเท่าเทียม

3.2 ด้านบริการทางอาชีพ แนวทางการจัดสวัสดิการของคนพิการในเขตเทศบาลเมืองศรีสะเกษ หน่วยงานภาครัฐควรมีการสนับสนุนความรู้ และการสนับสนุนเงินทุนช่วยเหลือและการบริการด้านการลงทุนอาชีพต่างๆ มีการฝึกอาชีพให้คนพิการบ่อยๆ ให้ตรงกับความสามารถของคนพิการ ควรมีการจัดทำโครงการฝึกอาชีพให้ตรงกับความต้องการและมีต้นทุนสามารถนำไปประกอบอาชีพได้ ควรมีการจัดตั้งบ่มฝึกอาชีพสำหรับคนพิการและครอบครัว ควรมีการรวมกลุ่มคนพิการเพื่อฝึกอาชีพตามความถนัด ควรมีอาชีพที่ผู้พิการทำได้เพื่อเปิดโอกาสในคนพิการมีรายได้ ควรมีการจัดตลาดให้กับคนพิการที่ได้รับการฝึกหรือที่ประกอบอาชีพไปก่อนแล้ว จัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายและการออม มีการจัดสรรงบประมาณที่เหมาะสม หรือตำแหน่งงานสำหรับคนพิการในองค์กรทั้งภาครัฐและภาคเอกชนให้มากขึ้น ส่งเสริมด้านอาชีพตามความถนัดหรือความสามารถของแต่ละบุคคลให้เป็นรูปธรรม และมีการรับสมัครงานให้ทั่วถึง มีการประชาสัมพันธ์ตำแหน่งงานต่างๆ ให้คนพิการได้รับทราบ

3.3 ด้านบริการทางการศึกษา แนวทางการจัดสวัสดิการของคนพิการในเขตเทศบาลเมืองศรีสะเกษ หน่วยงานภาครัฐควรมีการจัดทำนโยบายและหลักสูตรที่เหมาะสมและใช้ได้จริงสำหรับคนพิการในพื้นที่ โดยหลักสูตรสำหรับการเรียนการสอนนั้นต้องคำนึงถึงคนพิการแต่ละประเภทเป็นสำคัญ และบุคคลในครอบครัวของคนพิการต้องเข้าถึงหลักสูตรนั้นๆ และสนับสนุนให้คนพิการได้รับการศึกษาภาคบังคับได้อย่างทั่วถึง ควรมีการจัดศูนย์การศึกษาพิเศษเพื่อดูแลคนพิการในพื้นที่เข้าถึงง่าย ควรมีการคัดแยกประเภทคนพิการในสถานศึกษาได้ทั้งในระบบและนอกระบบสถานศึกษาให้การช่วยเหลือการส่งต่อให้ได้รับการศึกษาที่สูงขึ้น และควรส่งเสริมการเข้าถึงอาชีพเมื่อจบการศึกษา

3.4 ด้านบริการทางด้านสังคม แนวทางการจัดสวัสดิการของคนพิการในเขตเทศบาลเมืองศรีสะเกษ หน่วยงานภาครัฐควรมีการจัดกิจกรรมทางสังคมให้คนพิการเข้าร่วมอย่างสม่ำเสมอ และมีสิ่งอำนวยความสะดวกแก่คนพิการรวมถึงมีการประสานภาคีเครือข่าย ควรมีการจัดตั้งองค์กรคนพิการ จัดตั้งศูนย์บริการคนพิการ มีการให้ความรู้คนพิการเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ และให้คนพิการเข้าถึงเรื่องของสิทธิประโยชน์ต่างๆ การจัดสรรเบี้ยคนพิการควรปรับสูงขึ้น เพื่อให้คนพิการมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น และควรคำนึงถึงสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการทุกประเภทที่จะส่งผลต่อการใช้ชีวิตประจำวันของคนพิการในนอกบ้านได้อย่างสะดวกไม่เป็นปัญหาและภาระของสังคม

อภิปรายผล

จากผลการศึกษานำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ความต้องการจัดสวัสดิการของคนพิการในเขตเทศบาลเมืองศรีสะเกษ อภิปรายผลได้ดังนี้

1.1 ความต้องการจัดสวัสดิการของคนพิการในเขตเทศบาลเมืองศรีสะเกษ จังหวัดศรีสะเกษ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก คนพิการมีความต้องการในเรื่องสวัสดิการมากซึ่งสอดคล้องกับ อนุสัญญา เจียนรัมย์ (2557) เรื่องความต้องการได้รับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนพิการในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนามชัย อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ซึ่งผลการวิจัยพบว่า ความต้องการได้รับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนพิการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านสุขภาพร่างกายและจิตใจ ด้านที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อม ด้านการศึกษา ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านอาชีพและรายได้ อยู่ในระดับปานกลาง และด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของสังคม อยู่ในระดับน้อยที่สุด และเมื่อเปรียบเทียบ พบว่า เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน และสาเหตุความพิการที่แตกต่างกันไม่ทำให้ความต้องการได้รับการพัฒนาคุณภาพชีวิตแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ญฤทัย เกตุหอม (2555) เรื่องความต้องการได้รับสวัสดิการทางสังคมของคนพิการในเขตอำเภอบ่อทอง จังหวัดชลบุรี ผลการศึกษาพบว่า ความต้องการได้รับสวัสดิการทางสังคมของคนพิการมีความต้องการอยู่ในระดับมาก

1.2 ความต้องการจัดสวัสดิการของคนพิการในเขตเทศบาลเมืองศรีสะเกษ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านบริการทางการแพทย์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยด้านกฎหมายของ กนกวรรณ จีนา, และพินิจ ทิพย์มณี (2559) เรื่องปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับสิทธิของคนพิการในการเข้าถึงสิทธิทางการแพทย์ ซึ่งการวิจัยระบุว่า สภาพปัญหาของคนพิการมีประเด็นสำคัญคือ ปัญหามาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับสิทธิทางการแพทย์ของคนพิการที่ยังเข้าไม่ถึงสิทธิประโยชน์ ตามมาตรา 20 (1) แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิต คนพิการ พ.ศ. 2550 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2556 และ (4) (พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550, 2556, 29 มีนาคม 2556) ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 130 ตอนที่ 30 ก หน้า 6) ปัญหามาตรการพิเศษสำหรับคนพิการในการเข้ารับบริการทางการแพทย์ในสถานพยาบาล ซึ่งจากการศึกษามาตรการทางกฎหมายของต่างประเทศในการเข้าถึงสิทธิทางการแพทย์ของคนพิการ จะเห็นได้ว่า ในต่างประเทศมีมาตรการทางกฎหมายที่เป็นสภาพบังคับ อีกทั้งยังมีการกำหนดแนวนโยบาย ทางด้านสุขภาพโดยให้คนพิการได้รับบริการทางด้านสุขภาพเหมือนกับคนปกติทั่วไป โดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายแต่อย่างใด และยังมีบทบัญญัติพิเศษสำหรับให้ความคุ้มครองและรับรองสิทธิของคนพิการโดยเฉพาะอีกด้วย รวมถึงมีการจัดตั้งองค์กรภาคท้องถิ่นที่จะดูแลติดตามในด้านสุขภาพของคนพิการ เพื่อให้การช่วยเหลือ ดูแลและรักษาคนพิการเป็นไปอย่างต่อเนื่อง เป็นต้น

1.3 ความต้องการจัดสวัสดิการของคนพิการในเขตเทศบาลเมืองศรีสะเกษ ด้านบริการทางอาชีพ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อนุสัญญา เจียนรัมย์ (2557) เรื่องความต้องการได้รับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนพิการในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนามชัย อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ซึ่งผลการวิจัยพบว่า ความต้องการได้รับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนพิการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านสุขภาพร่างกาย

และจิตใจ ด้านที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อม ด้านการศึกษา ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก อยู่ในระดับมาก ส่วนด้านอาชีพและรายได้ อยู่ในระดับปานกลาง และด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของสังคม อยู่ในระดับน้อยที่สุด นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธาณิรัตน์ ผ่องแผ้ว (2557) เรื่องคุณภาพชีวิตคนพิการขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช: ปัจจัยที่มีผลและแนวทางการพัฒนา ผลการวิจัยพบว่า ระดับคุณภาพชีวิตคนพิการในอำเภอท่าศาลา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลการเห็นคุณค่าในตนเอง การสนับสนุนทางสังคม กับคุณภาพชีวิต

1.4 ความต้องการจัดสวัสดิการของคนพิการในเขตเทศบาลเมืองศรีสะเกษ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านบริการทางการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เพราะการศึกษาสามารถนำไปต่อยอดในการศึกษาระดับสูงและในการประกอบอาชีพต่างๆ ในหน่วยงานของภาครัฐและเอกชน ซึ่งได้สอดคล้องกับงานวิจัยของ ขนิษฐา ทองเรือง, วิทยา เจริญศิริ, และสัญญา เคนาภูมิ (2558) เรื่องความคาดหวังในการจัดสวัสดิการของคนพิการในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลมหาชัยอำเภอบลาคำ จังหวัดนครพนม ผลการวิจัยพบว่าสิทธิได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพด้านอาชีพ อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ต้องการให้ได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาภาคบังคับ และต้องการให้หน่วยงานของรัฐจัดบริการให้คำแนะนำทางการศึกษาสำหรับคนพิการ รวมถึงต้องการให้มีโต๊ะเขียนหนังสือแบบปรับระดับต่ำเพื่อช่วยในการเขียนหรืออ่านหนังสือสำหรับคนพิการ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ต้องการให้มีชุดสื่อส่งเสริมพัฒนาทักษะทางการเรียนรู้สำหรับคนพิการ ทั้งนี้เป็นเพราะยังไม่มีวิทยากรที่ไม่มีความชำนาญการที่จะมาถ่ายทอดความรู้ให้กับคนพิการ และไม่สามารถเข้าถึงสื่อชุดการสอนได้ด้วยตนเอง

1.5 ความต้องการจัดสวัสดิการของคนพิการในเขตเทศบาลเมืองศรีสะเกษ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านบริการทางสังคม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก การสนับสนุนงบประมาณในด้านต่างๆ เพื่อให้คนพิการสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขและมีความเป็นอยู่ที่ดี เพื่อไม่ให้เขาเหล่านั้นมองตัวเองว่าเป็นปัญหาของสังคม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จิราภรณ์ งามยุดจิก และวิชาญ จุลทริก (2557) เรื่องความต้องการสวัสดิการของคนพิการในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลหนองโสน อำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาความต้องการสวัสดิการสังคมของคนพิการในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลหนองโสน อำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านนันทนาการและด้านกระบวนการยุติธรรมและบริการสังคมทั่วไป อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ต้องการให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการในอาคาร สถานที่ราชการและสถานที่สาธารณะต่างๆ และต้องการให้มีสถานสงเคราะห์สำหรับคนพิการที่ขาดผู้ดูแลหรือไร้ที่อยู่อาศัย รวมถึงต้องการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมของชุมชน และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ต้องการให้มีการติดตั้งโทรทัศน์สาธารณะสำหรับคนพิการ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าปัจจุบันคนพิการสามารถเข้าถึงสื่อข้อมูลข่าวสารได้หลายทาง เช่น โทรทัศน์ วิทยุ โทรศัพท์เคลื่อนที่/Mobile Phone และสื่อสิ่งพิมพ์ต่างๆ ในชุมชน

2. แนวทางการจัดสวัสดิการของคนพิการในเขตเทศบาลเมืองศรีสะเกษ แนวทางการจัดสวัสดิการของคนพิการในเขตเทศบาลเมืองศรีสะเกษ ด้านบริการทางการแพทย์ ควรมีการจัดสรรด้านการแพทย์ให้ทั่วถึง และมีสถานที่และเจ้าหน้าที่ประจำในพื้นที่รวมถึงมีเจ้าหน้าที่แต่ละพื้นที่คอยดูแล ให้มีเจ้าหน้าที่

ลงเยี่ยมคนพิการทุกสัปดาห์เพื่อความสะดวกต่อการรักษาต่อเนื่องของคนพิการ และมีการติดตามประเมินคนพิการที่ช่วยเหลือตนเองได้และช่วยเหลือตนเองไม่ได้ และนำไปจดทะเบียนคนพิการและขึ้นทะเบียนรับเบี้ยคนพิการ และการได้รับการบริการทางการแพทย์สำหรับคนพิการในพื้นที่เข้าถึงสิทธิสวัสดิการทางสังคมอย่างเท่าเทียม ในด้านบริการทางอาชีพ ควรมีการสนับสนุนความรู้ และการสนับสนุนเงินทุนช่วยเหลือและการบริการด้านการลงทุนอาชีพต่างๆ รวมถึงให้มีการฝึกอาชีพให้คนพิการเพื่อให้ตรงกับความสามารถของคนพิการ ส่วนด้านบริการทางการศึกษา ควรมีการจัดทำนโยบายและหลักสูตรที่เหมาะสมและใช้ได้จริงสำหรับคนพิการในพื้นที่ โดยหลักสูตรสำหรับการเรียนการสอนนั้นต้องคำนึงถึงคนพิการแต่ละประเภทเป็นสำคัญ และบุคคลในครอบครัวของคนพิการต้องเข้าถึงหลักสูตรนั้นๆ และสนับสนุนให้คนพิการได้รับการศึกษาภาคบังคับได้อย่างทั่วถึง ควรมีการจัดศูนย์การศึกษาพิเศษเพื่อดูแลคนพิการในพื้นที่เข้าถึงง่าย ควรมีการคัดแยกประเภทคนพิการในสถานศึกษาได้ทั้งในระบบและนอกระบบ สถานศึกษาให้การช่วยเหลือการส่งต่อให้ได้รับการศึกษาที่สูงขึ้น และควรส่งเสริมการเข้าถึงอาชีพเมื่อจบการศึกษา และด้านบริการทางสังคม ควรมีการจัดกิจกรรมทางสังคมให้คนพิการเข้าร่วมอย่างสม่ำเสมอ และมีสิ่งอำนวยความสะดวกแก่คนพิการรวมถึงมีการประสานภาคีเครือข่าย ควรมีการจัดตั้งองค์กรคนพิการ จัดตั้งศูนย์บริการคนพิการ มีการให้ความรู้คนพิการเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์และให้คนพิการเข้าถึงเรื่องของสิทธิประโยชน์ต่างๆ การจัดสรรเบี้ยคนพิการควรปรับสูงขึ้น เพื่อให้คนพิการมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น และควรคำนึงถึงสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการทุกประเภทที่จะส่งผลต่อการใช้ชีวิตประจำวันของคนพิการในนอกบ้านได้อย่างสะดวกไม่เป็นปัญหาและภาระของสังคม

องค์ความรู้ใหม่ที่ได้จากการวิจัย

องค์ความรู้ใหม่ที่ได้จากงานวิจัยนี้ คือ แนวทางการจัดสวัสดิการของคนพิการในเขตเทศบาลเมืองศรีสะเกษ ในแต่ละด้าน ซึ่งสามารถสรุปได้ตามที่ปรากฏในตาราง 2

ตาราง 2 แนวทางการจัดสวัสดิการของคนพิการในเขตเทศบาลเมืองศรีสะเกษ จังหวัดศรีสะเกษ

1.แนวทางการจัดสวัสดิการด้านบริการทางการแพทย์	1. จัดสรรบริการด้านการแพทย์ให้ทั่วถึงโดยมีสถานที่และเจ้าหน้าที่คอยดูแลประจำในพื้นที่ 2. มีเจ้าหน้าที่ลงเยี่ยมคนพิการทุกสัปดาห์เพื่อความสะดวกในการรักษาต่อเนื่องของคนพิการ 3. สร้างและประสานเครือข่ายในแต่ละชุมชนและติดตามประเมินคนพิการ 4. นำคนพิการไปจดทะเบียนคนพิการและขึ้นทะเบียนรับเบี้ยคนพิการ
2.แนวทางการจัดสวัสดิการด้านบริการทางอาชีพ	1. สนับสนุนด้านความรู้และเงินทุนช่วยเหลือและบริการด้านการลงทุนอาชีพ 2. จัดตั้งบฝึกอาชีพสำหรับคนพิการและครอบครัว 3. มีการรวมกลุ่มคนพิการเพื่อฝึกอาชีพตามความถนัด 4. ควรมีอาชีพที่ผู้พิการทำได้เพื่อเปิดโอกาสในคนพิการมีรายได้ 5. จัดสรรรอบคุณงานที่เหมาะสมหรือตำแหน่งงานสำหรับคนพิการ 6. เปิดรับสมัครงานอย่างทั่วถึงให้คนพิการได้รับทราบ

ตาราง 2 แนวทางการจัดสวัสดิการของคนพิการในเขตเทศบาลเมืองศรีสะเกษ จังหวัดศรีสะเกษ (ต่อ)

3. แนวทางการจัดสวัสดิการด้านบริการทางการศึกษา	1. จัดทำนโยบายและหลักสูตรที่เหมาะสมและใช้ได้จริงสำหรับคนพิการในพื้นที่ 2. สนับสนุนให้คนพิการเข้าถึงหลักสูตรและการศึกษาภาคบังคับอย่างทั่วถึง 3. จัดศูนย์การศึกษาพิเศษเพื่อดูแลคนพิการในพื้นที่เข้าถึงง่าย 4. คัดแยกประเภทคนพิการในสถานศึกษาได้ทั้งในระบบและนอกระบบ 5. สถานศึกษาให้การช่วยเหลือการส่งต่อให้ได้รับการศึกษาที่สูงขึ้นและส่งเสริมการเข้าถึงอาชีพ
4. แนวทางการจัดสวัสดิการของคนพิการด้านบริการทางด้านสังคม	1. จัดกิจกรรมทางสังคมให้คนพิการ 2. มีสิ่งอำนวยความสะดวกแก่คนพิการรวมถึงมีการประสานภาคีเครือข่าย 3. จัดตั้งองค์กรคนพิการและศูนย์บริการความรู้คนพิการเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ 4. คำนึงถึงสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการในชีวิตในนอกบ้านได้โดยไม่เป็นภาระของสังคม

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. ควรมีการจัดสรรด้านการแพทย์ให้ทั่วถึง มีสถานที่และเจ้าหน้าที่ประจำในพื้นที่ควรมีการให้บริการจากหน่วยงานให้ทั่วถึง ควรสร้างและประสานเครือข่ายในแต่ละชุมชน และควรมีการติดตามประเมินคนพิการที่ช่วยเหลือตนเองได้และช่วยเหลือตนเองไม่ได้
2. ควรมีการสนับสนุนความรู้ การสนับสนุนเงินทุนช่วยเหลือและการบริการด้านการลงทุนอาชีพต่างๆ ควรมีการฝึกอาชีพให้คนพิการให้ตรงกับความสามารถของคนพิการควรตั้งบฝึกอาชีพสำหรับคนพิการและครอบครัว และควรมีการรวมกลุ่มคนพิการเพื่อฝึกอาชีพตามความถนัด
3. ควรสนับสนุนให้คนพิการได้รับการศึกษาภาคบังคับได้อย่างทั่วถึง ควรมีศูนย์การศึกษาพิเศษเพื่อดูแลคนพิการ
4. ควรมีการจัดกิจกรรมทางสังคมให้คนพิการเข้าร่วมอย่างสม่ำเสมอ และมีสิ่งอำนวยความสะดวกแก่คนพิการ ควรคำนึงถึงสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการทุกประเภทที่จะส่งผลต่อการใช้ชีวิตประจำวันของคนพิการในนอกบ้านได้อย่างสะดวกไม่เป็นปัญหาและภาระของสังคม

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนพิการเกี่ยวกับด้านต่างๆ เช่น เรื่องการประกอบอาชีพ การพัฒนาฝีมือให้มีความครอบคลุมมากยิ่งขึ้น เช่น การดูแลคนพิการอย่างทั่วถึงสนับสนุนส่งเสริมอาชีพให้เพียงพอตรงกับความต้องการ เป็นต้น
2. ควรศึกษาเรื่องสวัสดิการด้านต่างๆ ที่คนพิการควรได้รับ และการได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานต่างๆ ทั่วถึงเพียงพอต่อความต้องการหรือไม่
3. ควรมีการศึกษาความต้องการด้านสวัสดิการคนพิการในตัวแปรอื่นที่อาจมีผลกระทบต่อการต้องการได้รับสวัสดิการเบี้ยความพิการของคนพิการ เช่น ความสัมพันธ์ของครอบครัว สถานภาพทางเศรษฐกิจของครอบครัว การดูแลเอาใจใส่ของสมาชิกในครอบครัว เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

- กนกวรรณ จีนา, และพินิจ ทิพย์มณี. (2559, สิงหาคม-พฤศจิกายน). ปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับสิทธิของคนพิการในการเข้าถึงสิทธิทางการแพทย์. **วารสารบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต, 1(3), 82-93.**
- กรรณิการ์ ศรีวาริรัตน์. (2551). **โมเดลเชิงสาเหตุของคุณภาพชีวิตของครู. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.**
- ชนิษฐา ทองเรือง, วิทยา เจริญศิริ, และสัญญา เคนาภูมิ. (2558). ความคาดหวังในการจัดสวัสดิการของคนพิการในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลมหาชัยอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม. ใน **การประชุมวิชาการและเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ “สร้างสรรค์และพัฒนา เพื่อก้าวหน้าสู่ประชาคมอาเซียน” ครั้งที่ 2 18-19 มิถุนายน 2558 (หน้า 642-650).** นครราชสีมา: วิทยาลัยนครราชสีมา.
- จิราภรณ์ งอยกุดจิก, วิชาญ จุลทริก, และประชัน คะเนวัน. (2557). ความต้องการสวัสดิการของคนพิการในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลหนองโสนอำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์. ใน **การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา ครั้งที่ 15 28 ธันวาคม 2557 (2956-2964).** ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- เฉลิมขวัญ สิงห์วี. (2548) **ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของคนพิการทางกายในศูนย์ฟื้นฟูอาชีพคนพิการในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.**
- ณฤทัย เกตหอม. (2555). **ความต้องการได้รับสวัสดิการทางสังคมของคนพิการในเขตอำเภอ บ่อทอง จังหวัดชลบุรี. การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญา มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์.**
- ธานีรัตน์ ผ่องแผ้ว. (2557). **คุณภาพชีวิตคนพิการขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช: ปัจจัยที่มีผลและแนวทางการพัฒนา. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.**
- บุญใจ ศรีสถิตยัณรากร. (2555). **การพัฒนาและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย: คุณสมบัตินวัตกรรมเชิงจิตวิทยา. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.**
- บุญชม ศรีสะอาด. (2554). **หลักการวิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.**
- พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ.2550 (2556, 29 มีนาคม). **ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 130 ตอนที่ 30 ก. หน้า 6-29.**
- รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560. (2560, 6 เมษายน). **ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 134 ตอนที่ 40 ก. หน้า 1-90.**
- วิจิตร แก้วเครือวัลย์. (2544). **ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาศักยภาพคนพิการ: ศึกษากรณีคนพิการทางร่างกายในศูนย์ฟื้นฟูอาชีพคนพิการ กรมประชาสงเคราะห์. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ.**

- สุจินต์ สว่างศรี. (2550). การส่งเสริมอาชีพคนพิการทางสติปัญญาของโรงเรียนลพบุรีปัญญานุกูล จังหวัดลพบุรี: โครงการวิจัยตามแผนงานสร้างเสริมสุขภาพคนพิการในสังคมไทย. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข.
- สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดศรีสะเกษ (2563). รายงานประจำปี 2563. ศรีสะเกษ: ผู้แต่ง.
- สำนักนโยบายและวิชาการ. (2554). แผนพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ ฉบับที่ 4 พ.ศ. 2555-2559. กรุงเทพฯ: กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์.
- อนัญญา เจียนรัมย์. (2557, มกราคม-เมษายน). ความต้องการได้รับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนพิการ ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลสนามชัย อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. วารสารวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, 25(1), 63-70.